

Вікторія Полюга, кандидат філософських наук,
викладач кафедри методики музичного виховання і диригування
Дрогобицького державного педагогічного університету
імені Івана Франка

ВІДДАНІСТЬ МИСТЕЦТВУ!!!

Стаття присвячена з нагоди ювілею – 50-річчя музично-педагогічного факультету, Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. У праці висвітлено основні здобутки, значення творчості та результати шанування пам'яті видатних постатей музично-педагогічного факультету.

Ключові слова: мистецтво, Ю. Корчинський, С. Масний, З. Антонішак, О. Яцків, С. Процик, С. Стельмащук.

Лит. 5.

Постановка проблеми та її значення. Для суспільства, для історії – це мить, а для студентів, слухачів магістратури, викладачів, працівників – певний етап власного життя, який дає підстави на хвилику зупинитись, пригадати події минулого й чіткіше усвідомити орієнтири подальшого шляху.

Період становлення і розвитку музично-педагогічного факультету припадав на різні історичні та соціокультурні періоди. Одним із таких періодів є модернізація національної системи освіти, що вимагає ефективної організаційної роботи керівництва, наполегливої праці професорсько-викладацького складу, відповідальної роботи студента.

Вагомим підрозділом Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка є музично-педагогічний факультет із дієздатним творчим колективом у складі трьох кафедр. Факультет проводить підготовку з мистецько-культурних, творчих спеціальностей, що в сукупності із усталеною концепцією освітньо-культурного рівня у ВНЗ підсилює інноваційний характер, сприяє підвищенню стандартів якості культури, освіти і науки України.

50 років – пів століття праці. Вагомі здобутки факультету: сформовано потужний викладацький колектив, організовано навчальний процес з одними із найвищих академічних показників в університеті, підготовлено тисячі фахівців, проведено чимало всеукраїнських науково-методичних конференцій, створено кілька художніх колективів, традицією стали сольні концерти, проведено не один ряд фахових конкурсів та фестивалів, успішно впроваджено в практику залучення студентів до університетсько-мистецьких заходів. Неспростовним аргументом успішності є і те, що творчі колективи факультету неодноразово були лауреатами та переможцями на всеукраїнських та міжнародних фестивалях і

конкурсах, а це є свідченням перспективності, здоров'я і творчого натхнення, котре так притаманне музично-педагогічному факультету!

Також, зазначимо, що важливим в роботі музично-педагогічного факультету є шанування творчості видатних постатей – “гордості” факультету. Звернімось до короткого огляду, а саме до творчих здобутків і наукової спадщини корифеїв музично-педагогічного факультету, **що є метою роботи**, котрі на належному рівні осмислювали, пропагували і збагачували українське мистецтво, одночасно збагачуючи, традиції творчої діяльності факультету.

Викладення проблематики. Особливе місце належить постаті всеукраїнського рівня – Юліану Олексійовичу Корчинському (1921 р. – 1990 р.). Митець, український хоровий диригент, педагог, фольклорист, композитор, громадський діяч увійшов до історії української культури як невтомний збирач народної пісенної творчості, автор чисельної кількості обробок народних пісень, керівник Прикарпатського ансамблю “Верховина” (за час керівництва якого ансамбль здобув звання “Заслужений”), талановитий викладач музично-педагогічного факультету.

Результатом збирально-фольклористичної діяльності Ю. Корчинського є видання чотирьох збірок. Перша – “Бойківські та лемківські народні пісні”, до якої увійшли 30 пісень в обробці для мішаного хору без супроводу. Друга – “Українські народні пісні” – містить 12 обробок бойківських народних пісень у супроводі баяна. Третя – “Карпатські струмочки” – 10 пісень для різних типів хорів без супроводу. І остання четверта найвагоміша праця митця – “Пісні з Львівщини”. До неї увійшли 302 пісні з різних регіонів області, у праці подано паспортизацію кожної пісні. Розглянуті збірники – це аж ніяк не повна фольклорна спадщина Ю. Корчинського. Петро Васильович Гушоватий (Заслужений

працівник культури України, доцент кафедри методики музичного виховання та диригування) ще за життя Юліана Корчинського на його прохання особисто завіз в архів видавництва “Музична Україна” два томи по 500 пісень, записаних Юліаном Олексійовичем [4]. Музично-педагогічний факультет зберігає, цінує і вшановує пам’ять про Юліана Корчинського. Відтак, 1 березня 2011 р. у приміщенні музично-педагогічного факультету Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка в аудиторії №21 відкрито пам’ятний знак з нагоди 90-річчя від дня народження Ю.О. Корчинського.

Вагоме місце в становленні та розвитку музично-педагогічного факультету займає Масний Семен Миколайович (1908 р. – 1988 р.). Талановитий хормейстер, педагог, кандидат педагогічних наук, доцент Дрогобицького педагогічного інституту імені Івана Франка – Семен Масний, зробив значний вклад в навчання музично-теоретичних дисциплін. Автор праць з питань теорії та методики музичного виховання черпав матеріал з інспектування музичних закладів Стрийщини, де працював методистом-інспектором з музичної освіти товариства “Просвіта”, а також здійснював добір методичних рекомендацій хорового диригування, оскільки був ініціатором, організатором та членом журі в хорових конкурсах Стрийщини. На факультеті С. Масний працював в період з 1959 р. по 1985 р., а в сучасності, професор кафедри методики музичного виховання та диригування Михайло Іванович Бурбан у монографії “Українські хори та диригенти” включає творчу постать Семена Миколайовича Масного до переліку українських диригентів [1, 462].

Також, на музично-педагогічному факультеті працював один з не багатьох непересічних талантів – прекрасний диригент, самобутній композитор, аранжувальник і педагог, котрий понад усе любив українську пісню – Зенон Петрович Антонішак (1936 р. – 2002 р.).

З 1973 року Зенон Петрович займав посаду викладача кафедри методики музичного виховання, співів та диригування. Саме в ці роки митець досить міцно утвердив підвалини провідного факультетського хору “Gaudeamus”, який і до сьогодні (як студентська хорова капела “Gaudeamus”) зберігає мистецькі традиції української музичної культури. У 1980 р. Зенон Антонішак передав керівництво хору Степану Дацюку, в сьогоденні декану музично-педагогічного факультету, котрий відзначає вагомість постаті композитора у розвитку педагогічно-виховної діяльності факультету:

“Хорову і мистецьку школу З. Антонішака пройшла велика кількість студентів, які завдячують йому за високий професіоналізм, щедрість душі” [3, 32]. Великим надбанням у творчості Зенона Антонішака є шедеври популярної, естрадної музики “Краю-розмаю”, “Пливе туман”, “Зоріна”, “Смерекове розлуння”, “Озерне”, “Ватра палає”, “Лелеки”. Загалом творчість композитора відзначається вишуканою мелодійністю, професійним гармонічним вирішенням, глибинним національним колоритом. Так, серед творів, що найглибше відображають національні мотиви є хорові полотна “Пісня про Україну” на вірші І. Нижника, “Краю мій” слова І. Сенік, “Подаймо, браття, руки” текст Є. Титикайла.

Пам’ять про видатну постать Прикарпаття – Зенона Антонішака вшановано виданням його авторської збірки – це “Пісенний альбом “Смерекове розлуння: вокально-хорові твори Зенона Антонішака”, та збірником нарисів, спогадів і досліджень “Зенон Антонішак: життя і творчість” (упорядники: П. Гушоватий, О. Яцків).

Зазначений вище, Орест Васильович Яцків (1942 р. – 2005 р.), також вніс важливу і вагому лепту у розвиток діяльності факультету, як фольклорист-дослідник, педагог, музикознавець. Спадщина викладача, доцента кафедри музикознавства та фортепіано, багатогранна, оскільки, ним поєднувалось вміння чуливого осмислювання складних музичних інтонацій із словесним викладом. Свідченням такої майстерності є ряд праць науковця – це “Твір Івана Франка “Перехресні стежки”, “Із спостережень над поемою Шевченка “Неофіти”, “Щоденник-повість” Павла Тичини “Подорож з капелою К. Стеценка”, “Петро Ніщинський – славний композитор і поет-перекладач”, а також наукові розвідки про поетичний доробок Віри Вовк, Михайла Шалати, композитора Володимира Івасюка. Загалом, доробок Ореста Яцківа, як вченого-музикознавця становить близько 200 публікацій. Завершальним етапом науково-дослідної роботи стала праця “Біо-бібліографічний довідник “Кафедра музикознавства та фортепіано” видана у Дрогобичі 2005 року. Незабутність творення – це те, що залишив по собі на музично-педагогічному факультеті Орест Яцків. За досягнення і здобутки музично-педагогічний факультет у... вшанував пам’ять Ореста Васильовича відкриттям меморіальної дошки біля аудиторії № 3. Цей знак нагадуватиме про життя, творчість і місце наполегливої праці науковця.

Також, визначним фольклористом, науковцем, композитором, педагогом на музично-педагогічному

факультеті був Степан Ількович Стельмашук (1925 р. – 2011 р.). Як талановитий диригент Степан Ількович дебютував навчаючись на третьому курсі Львівської консерваторії коли став керівником студентського хору Львівського педагогічного інституту. Там викладав на музично-педагогічному факультеті і довгий час керував хоровою капелюю “Бескид”, писав музичні твори, навчальні посібники, зокрема: “Гармонічний аналіз хорових партитур: Посібник для вищих навчальних закладів Міністерства освіти”; “Педагогічні пісні : Практичні матеріали для вчителів середніх і загальноосвітніх шкіл”, “Двадцять українських коляд”, “Служба Божа. Для мішаного хору”, “Зі знаком Його доброти : Спогади про Станіслава Людкевича”. Композитор С. Стельмашук – є унікальним інтерпретатором народного мелосу. Він писав музику до “Слова о полку Ігоревім”, до віршів українських класиків. Також, митець видавав спогади про композиторів – про Василя Барвінського, Романа Сімовича, Євгена Козака та багато інших. Фундаментально вважається праця про Дмитра Котка – “Дмитро Котко та його хори: статті, рецензії, спогади, документи”. Неабияке місце займають у спадщині митця розвідки в журналах на теми фольклору : збірники “Сто українських народних пісень села Скородинці на Тернопільщині”, “Ой збралась звірина : Українські народні пісні-казки для дітей”, “Перший ужинок (матеріали фольклорної практики 1989 – 1994 рр.)”.

Досить часто, зазначають, що С. Стельмашук “був під незаперечним впливом творчості Миколи Леонтовича, відтак і Євгена Козака” [2, 4]. Таке порівняння можна віднести до незаперечного плекання національного та збереження почуття щирої відданості рідному мистецтву. Зазначимо, що на пошану професора Степана Стельмашука кафедра методики музичного виховання та диригування відзначила і вшанувала 80-ліття свого працівника виданням збірників його творів : “Твори для чоловічого хору”, “Вибрані хорові твори”, “Народні пісні для хору”.

Належне місце в історії музично-педагогічного факультету займає науковець, музикант – Святослав Степанович Процик (1944 р. – 2007 р.). З 1987 р. завідувач кафедри теорії, історії музики та гри на музичних інструментах. В науковій діяльності митця знайшла своє відображення проблема музичної діяльності західноукраїнських композиторів другої половини XIX століття. В українській науці радянського періоду пером Святослава Процика вийшли праці “Внесок українських композиторів в теорію і практику музично-естетичного виховання школярів”, “Підручник гармонії С. Воробкевича”. Також в

період становлення незалежної України 1992 року на наукових читаннях “Михайло Вербицький і відродження української музичної культури в Галичині” присвячених 175-ій річниці від дня народження композитора вийшла друком стаття С. Процика “Просвітницька діяльність М. Вербицького”. Добрий відгук в музичному світі отримало перевидання науковцем “Шкільного співаника” Ф. Колесси [5]. Проте спадщина Святослава Степановича не обмежується науково-теоретичним доробком, митець був високопрофесійним баяністом акомпаніатором. Під його музичний супровід пролунало багато концертних номерів в культурно-мистецьких заходах ДДПУ ім. Івана Франка.

Висновки. Музично-педагогічний факультет багатий на визначні імена та творчі здобутки. Тож, можемо констатувати, що за період існування факультету результатом його роботи є вагомий ряд вчених та діячів культури і мистецтва, які разом зі своїми молодшими колегами, працювали творчо й наполегливо, завдяки чому навчальний процес на факультеті забезпечують висококваліфіковані кадри. Безперечно, це впливає і на рівень підготовки студентів й слухачів магістратури до професійної, музично-педагогічної діяльності. Адже, основне завдання музично-педагогічного факультету як підрозділу вищої школи, дати не просто знання і вміння їхнього практичного застосування в тій чи іншій музичній сфері, але й прищепити духовні цінності, етичні та естетичні смаки як пріоритет високоінтелектуального та культурного розвитку суспільства.

Тож, з ювілеєм музично-педагогічний факультет! Попереду ще багато роботи. Проблеми і досягнення, – все, що є сутністю життя. Нових навчальних і професійних звершень!

1. Бурбан М. *Українські хори та диригенти / Михайло Бурбан. – Дрогобич: “Посвіт”, 2007. – С. 462.*
2. Гушоватий П. *Народні мелодії в опрацюванні диригента [передмова] / Петро Гушоватий // Степан Стельмашук. Народні пісні для хору: Дрогобич, 2008. – С. 4.*
3. Дацюк С. *Один з кращих хормейстерів Прикарпаття / Степан Дацюк // Гушоватий П., Яцків О. Зенон Антонішак: життя і творчість. – Дрогобич: Коло, 2005. – С. 32.*
4. Сятецький К. *Галицька Зоря. – Дрогобич: 2011, 15 липня.*
5. Філоненко Л. Німелович О. *Творча діяльність виконавця-віртуоза на народних музичних інструментах Михайла Тимофіїва [електронний ресурс] / Людмир Філоненко, Олександра Німелович // Історія та особистість. – С. 90. http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/MuzS/2010_6/statti/09-filonenko.pdf*

Стаття надійшла до редакції 12.10.2012